

PM

DATUM: 2019-09-16

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

Riksbankens undersökning av omsättningen på valuta- och räntemarknaden i Sverige

Omsättningen på valutamarknaden i Sverige är i stort sett oförändrad jämfört med 2016. Under samma period har omsättningen på ränterelaterade derivat minskat påtagligt. Det framgår av den undersökning av omsättningen på valuta- och derivatmarknaden i Sverige som Riksbanken genomförde i april i år på initiativ av Bank for International Settlements (BIS).

Riksbankens undersökning är en del av en större undersökning (Triennial Central Bank Survey) koordinerad av Bank for International Settlements (BIS). Studien som omfattar 53 länder har genomförts vart tredje år sedan 1986.¹² Den senaste ägde rum 2016. Undersökningen mäter omsättningen av valutakontrakt på avista- och derivatmarknaden samt omsättningen av ränterelaterade derivatkontrakt.

För svensk del baseras undersökningen på omsättningen hos de fyra största svenska aktörerna, det vill säga Swedbank, Nordea Bank, SEB och Svenska Handelsbanken. Undersökningen gäller dessa bankers totala valuta- och derivathandel i Sverige och inte endast handeln i svenska kronor. Den totala omsättningen i den svenska kronmarknaden redovisas i BIS preliminära rapport, se www.bis.org.

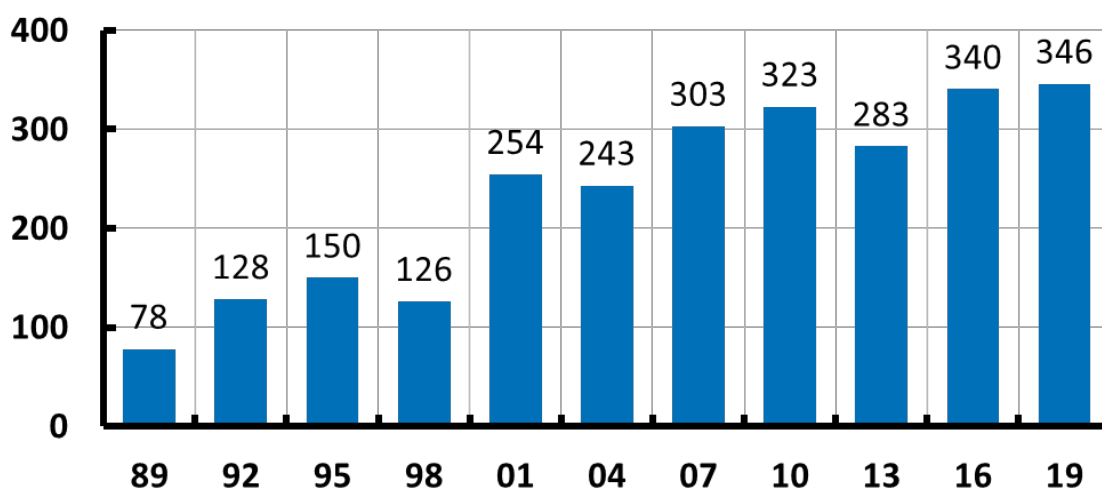
¹ Sverige har deltagit i undersökningen sedan 1989

²För en preliminär sammanställning av samtliga länders undersökningar, se www.bis.org

Omsättningen av valutarelaterade instrument

Valutamarknaden definieras som avistahandel och handel i outright terminer, FX-svappar, currency-svappar och valutaoptioner (se BIS-rapporten för definitioner av finansiella instrument). Staplarna i diagram 1 visar omsättningen på valutamarknaden i Sverige uttryckt i svenska kronor.

Diagram 1. Omsättningen på valutamarknaden i Sverige (avista, outright terminer och FX-svappar, currency-svappar och optioner), miljarder kronor i genomsnitt per dag (april 2019)

Då BIS redovisar sina data i US dollar redovisas förändringen i omsättningen på valutamarknaden i tabell 1 både i svenska kronor och i US dollar. Den totala omsättningen på valutamarknaden i Sverige har, mätt i svenska kronor, ökat med knappt 2 procent jämfört med undersökningen i april 2016. Mätt i US dollar har omsättningen däremot minskat med knappt 12 procent. Skillnaden mellan förändringstalen i SEK och i USD beror på att kronan har försvagats med 13 procent mot US dollarn mellan april 2016 och april 2019.

FX-svappar är det i särklass mest omsatta instrumentet på valutamarknaden i Sverige. Omsättningen i FX-svappar har ökat med knappt 9 procent, mätt i svenska kronor, jämfört med undersökningen 2016. Mätt i US dollar har omsättningen dock minskat med drygt 5 procent. Vi kan se en liknande utveckling för currency-svappar.

Avistaaffärer, som är det andra mest omsatta instrumentet på valutamarknaden, har minskat med knappt 19 procent under samma period mätt i svenska kronor. Mätt i US dollar är minskningen 29 procent.

Omsättningen av outright-terminer och valutaoptioner visar en ännu större minskning. Mätt i svenska kronor har outright-terminer minskat med drygt 34 procent och valutaoptioner med knappt 25 procent sedan den föregående undersökningen.

Tabell 1. Omsättningen på valutamarknaden i Sverige, per valutainstrument, dagligt genomsnitt (april 2019)

	Mdr SEK	Mdr USD	Förändring av omsättningen, mätt i SEK, jämfört med 2016	Förändring av omsättningen, mätt i USD, jämfört med 2016
Avista	43.8	4.7	-18.5%	-29.1%
FX-svappar	283.7	30.4	8.9%	-5.2%
Outright terminer	11.3	1.2	-34.3%	-42.8%
Currency-svappar	1.5	0.2	0.6%	-12.5%
Valutaoptioner	5.6	0.6	-24.6%	-34.4%
Total	345.9	37.1	1.6%	-11.6%

Liksom i tidigare undersökningar är svenska kronor mot euro och US dollar mot euro de mest omsatta valutaparen på avistamarknaden i Sverige. Euro mot US dollar har den största andelen på knappt 24 procent (se tabell 2). Det är i stort sett samma andel som i 2016 års studie. Däremot har andelen svenska kronor mot euron minskat med 7 procentenheter och utgör cirka 17 procent av omsättningen. På tredje plats hittar vi norska kronor mot euro med en andel på cirka 9 procent.

På FX-svappmarknaden är svenska kronor mot US dollar fortsatt det mest omsatta valutaparet med sin andel på 32 procent vilket är en nedgång på knappt 6 procentenheter. Nummer två på denna marknad är, som tidigare, euro mot US dollar som har minskat med cirka 2 procentenheter till drygt 25 procent. På tredje plats har vi svenska kronor mot euron med en andel på knappt 11 procent vilket är en minskning med cirka 3 procentenheter. Tätt därefter finns US dollar mot brittiska pundet med en andel på drygt 10 procent. Den andelen har ökat med nästan 6 procentenheter.

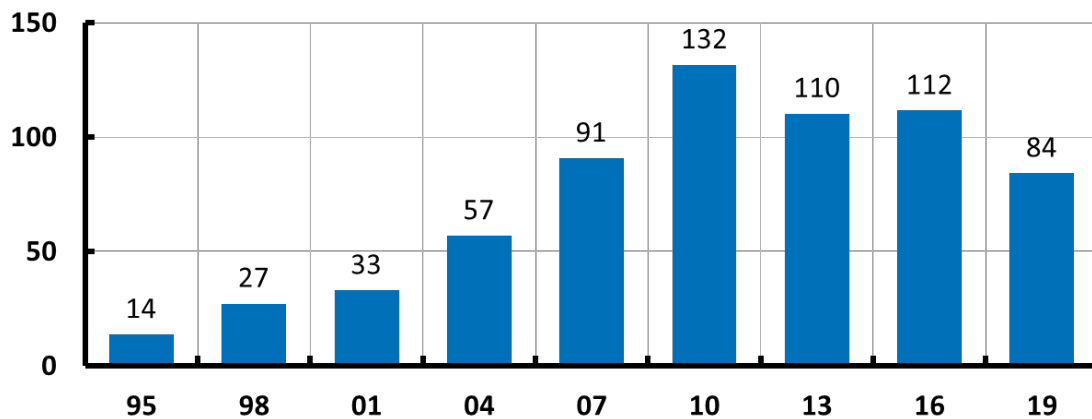
Tabell 2. De mest handlade valutaparen på den svenska valutamarknaden, dagligt genomsnitt (april 2019)

Avista	Mdr SEK	Procent- andel	FX- svappar	Mdr SEK	Procent- andel
USD/EUR	10.3	23.6%	SEK/USD	90.8	32.0%
SEK/EUR	7.5	17.2%	USD/EUR	71.9	25.3%
NOK/EUR	4.2	9.5%	SEK/EUR	30.0	10.6%
SEK/USD	3.5	8.0%	USD/GBP	29.1	10.3%
USD/GBP	2.9	6.7%	CHF/USD	25.6	9.0%
CAD/USD	1.7	3.8%	NOK/USD	6.9	2.4%
DKK/EUR	1.3	2.9%	JPY/USD	5.1	1.8%
NOK/USD	1.2	2.8%	CAD/USD	3.6	1.3%
		74.5%			92.7%

Omsättningen av räntederivat

Handeln i räntederivat (FRA, räntesvappar och ränteoptioner) i Sverige har minskat avsevärt sedan förra undersökningen. I april 2019 uppgick den dagliga genomsnittliga omsättningen till 84 miljarder kronor (se diagram 2). Mätt i svenska kronor har omsättningen sjunkit med cirka 25 procent (se tabell 3). Om man däremot mäter omsättningen i US dollar har den minskat med 34 procent. Minskningen beror helt och hållet på en minskad omsättning i räntederivat knutna till andra valutor än svenska kronor.

Diagram 2. Total räntederivatomsättning på den svenska marknaden, miljarder kronor i genomsnitt per dag (april 2016)

Undersökningen visar att omsättningen i FRA har halverats mätt i Svenska kronor, mätt i US dollar är minskningen 56 procent (se tabell 3). Därmed har FRA:s andel av räntederivat minskat med hela 20 procentenheter till 42 procent. Den kraftiga minskningen av omsättningen i FRA beror uteslutande på att handeln i FRA i andra valutor än svenska kronor har upphört. I 2016 års studie stod FRA i andra valutor än svenska kronor för 31 procent av FRA omsättningen.

Omsättningen av räntesvappar är däremot oförändrad mätt i SEK men har minskat med 12 procentenheter mätt i USD. Räntesvappar utgör 47 procent av den totala räntederivatomsättningen vilket är en ökning på 8 procentenheter jämfört med förra studien.

Omsättningen av ränteoptioner har mer än tredubblats och utgör 11 procent av räntederivatomsättningen jämfört med 2 procent i 2016 års studie.

Tabell 3. Omsättningen i räntederivat på den svenska marknaden, per instrument, dagligt genomsnitt (april 2019)

	Mdr SEK	Mdr USD	Procentuell andel	Förändring av omsättningen, mätt i SEK, jämfört med 2016	Förändring av omsättningen, mätt i USD, jämfört med 2016
FRA	35.1	3.8	42%	-50%	-56%
Räntesvappar	39.8	4.3	47%	1%	-12%
Ränteoptioner	9.2	1.0	11%	253%	207%
Total	111.5	13.7	100%	-24.5%	-34.3%

I stort sett all omsättning på räntederivatmarknaden i Sverige (FRA, räntesvappar och ränteoptioner), 97 procent, sker i instrument knutna till räntor i svenska kronor (se tabell 4). I 2016 års studie utgjorde räntederivat i andra valutor än svenska kronor drygt 40 procent av handeln, främst euro och US dollar. I årets studie utgör de andra valutorna bara knappt 3 procent av handeln i räntederivat.

Tabell 4. Omsättningen i räntederivat (FRA, räntesvappar och ränteoptioner) på marknaden i Sverige fördelat per valuta, dagligt genomsnitt (april 2019)

Valuta	Miljarder		Procent- andel
	SEK	USD	
SEK	82.1	8.8	97%
EUR	1.2	0.1	1%
Övriga	0.8	0.1	1%
Total	84.2	9.0	100%